

OLETKO JOUTUNUT OPETTAJANA KOULUKIUSATUKSI ?

Kokoan tietokirjaa opettajiin kohdistuvasta koulukiusaamisesta. Tarkoituksena on kartoittaa, millaista kiusaamista ja missä laajuudessa opettajat kokevat, mikä merkitys sillä on opettajien uupumiseen ja mitä ratkaisuja on löydettävissä tähän ongelmaan.

Kirjoita minulle omakohtaisia kokemuksiasi ja tuntojasi. Pääpaino ei ole kirjallisessa asussa, vaan sisällössä. Kaikki ilmaisumuodot käyvät: proosa, runo, kuvallinen ilmaisu, näytelmä jne. Kirjoittaa voivat peruskoulun ala- ja yläasteen opettajat sekä lukion opettajat, virassa olevat tai aikaisemmin olleet. Toivon saavani kirjoituksia kaikenikäisiltä, myös kauan sitten työelämästä jääneiltä ja vasta-alkavilta, jotta saadaan näkyviin, miten kiusaaminen on muuttunut tai pysynyt samana vuosikymmenien kuluessa.

Kirjoittamisen helpottamiseksi esitän joukon kysymyksiä. Niiden ei tarvitse rajoittaa kirjoittamistasi eikä sinun tarvitse käsitellä kaikkia niissä mainittuja asioita. Tärkeintä on, että kirjoitat tai kerrot aidosti ja avoimesti kokemuksistasi ja tunteista, tuskasta, väsymyksestä, ratkaisuista.

Vastaukset arkistoidaan vastaajan nimellä tutkimuskäyttöön Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistoon Helsinkiin. Kirjoita alkuliuskalle suostumuksesi tähän sekä allekirjoituksesi. Kirjaan valittujen tekstien julkaisutavasta sovitaan kunkin kirjoittajan kanssa erikseen.

Taustatiedot: nimi, osoite, puhelin, sähköposti, syntymävuosi, syntymäpaikka, vanhempien ammatti, sisarusten lukumäärä, koulutus, valmistumisvuosi.

Työvuodet opettajana: maaseutukyläkoulu, maaseututaajama, pieni kaupunki, iso kaupunki, muu. Luokka-asteet, joilla olet opettanut. Luokka-asteet, joilla kiusaamista tapahtui. Muut työpaikat.

Oma lapsuusperhe ja koulu aika

Millainen oli asemasi perheessä? Mitkä ovat tärkeimmät luonteenpiirteesi? Onko niissä mielessäsi sellaisia, jotka edesauttavat kiusatuksi joutumista? Kiusattiinko sinua kotona? Kiusattiinko sinua koulussa? Millaisessa koulussa, millä luokalla, miten? Miten selvisit siitä?

Opettajaksi

Miksi hakeuduit opettajaksi? Mitä myönteistä olet kokenut opetustyössä, koulussa, luokassa, oppilaiden kanssa, vanhempien kanssa? Millaiseksi koit opettajan työn silloin, kun kiusaaminen ei ollut ongelma? Muuttuiko käsityksesi ja tuntumasi opettajan työhön kiusaamisen myötä?

Kiusaaminen

Miten kiusaaminen alkoi? Milloin? Oliko joku erityinen syy, ajankohta, tapahtuma - vai pikkuhiljaa? Mihin kiusaaminen pääasiassa kohdistui: ulkonäköön, opetustapaan, persoonaan, vai oliko se yleistä kiusaamista? Miten kiusaus tapahtui: huutelu, nimittely, fyysinen koskettelu tai väkivalta, työtä vaikeuttavat kepposet, juonittelu, työskentelyn häiritseminen? Puhelinhäirintä, kirjeet? Ketkä osallistuivat kiusaamiseen? Millainen tausta heillä oli? Yrittivätkö he saada muita oppilaita mukaan?

Kotien suhtautuminen

Millainen oli kodin ja koulun välinen yhteistyö? Tiesivätkö vanhemmat kiusauksesta? Miten he suhtautuivat siihen? Menivätkö kiusaajien mukaan vai yrittivätkö lopettaa, puolustivatko opettajaa vai syyttivät?

Työyhteisö

Millainen oli asemasi työyhteisössä? Koitko työtovereiden tai rehtorin taholta kiusaamista? Tiesivätkö rehtori/työtoverit, että oppilaat kiusasivat sinua? Yrittikö salata ja miksi? Miten he saivat tietää? Tulivatko tueksesi henkisesti/käytännössä? Miten? Vai vaikeuttivatko tilaasi, miten?

Ratkaisuja

Miten yritit ratkaista ongelman? Yksityiset keskustelut, yhteiskeskustelut, kirjeet, neuvottelut, työtapojen muutos, kääntyminen koulukuraattorin, -psykologin, -lääkärin puoleen? Yhteydenotto vanhempiin? Mikä onnistui? Mikä epäonnistui?

Kuinka kauan kiusaamista jatkui? Miten se vaikutti ajan kuluessa sinuun? Vaikutus jaksamiseen koulussa, kotona, muiden ihmisten joukossa? Ruokahalu, yöuni, vapaa-ajan käyttö? Miten perhe suhtautui, miten vaikutti perheen elämään?

Selvisikö ja loppuiko ongelma? Jos ei, mitä tapahtui? Uuvuitko? Sairastuitko, miten? Mistä hait apua, millaista sait (tai koit, ettet saanut)? Olitko sairaslomilla, kuinka pitkällä? Millaista oli palata työhön? Pääsitkö sairaalaan, saitko lääkitystä? Päädytkö työkyvyttömyyseläkkeelle?

Miten olet jatkanut elämääsi? Vaivaako asia sinua päivällä/yöllä? Millaisia unia olet nähnyt prosessin kestäessä? Mitä hyvää olet löytänyt prosessin aikana? Mistä olet saanut voimaa ja iloa? Mitä haluat jakaa kohtalotovereille?

OLETKO KIUSANNUT OPETTAJAA ?

Kokoan tietokirjaa opettajien kiusaamisesta. Kirjoita omista kokemuksistasi.

Milloin kiusasit opettajaa (minkä luokan tai aineen opettajaa, maaseutu- vai kaupunkikoulussa)? Miten kiusasit? Kiusasitko oma-aloitteisesti, jonkun yllytyksestä vai joukon mukana? Yllytitkö muita mukaan? Miksi kiusasit? Oliko joku erityinen asia, joka sai kiusaamaan? Mihin se liittyi? Miten kiusasit? Kuinka kauan kiusaamista jatkui? Miten opettaja suhtautui? Miten kiusaaminen loppui? Miltä kiusaaminen tuntui jälkeinpäin? Oletteko sopineet opettajan kanssa asiasta? Onko sinua itseäsi kiusattu kotona/koulussa?

Vastaukset arkistoidaan vastaajan nimellä tutkimuskäyttöön Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistoon Helsinkiin. Kirjoita alkuliuskalle suostumuksesi tähän sekä

allekirjoituksesi. Kirjaan valittujen tekstien julkaisutavasta sovitaan kunkin kirjoittajan kanssa erikseen.

Tietosi: nimi, ammatti, osoite, puhelin, sähköposti, syntymävuosi, vanhempien ammatti, sisarusten lukumäärä.

Lähetä kirjoituksesi (kiusatulta opettajalta tai kiusanneelta oppilaalta) 28.2.2002 mennessä osoitteeseen SKS/ Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171 HELSINKI tai sähköpostiosoitteeseen keruu@finlit.fi, kuoreen tai viestiin tunnus "Kiusattu opettaja".

Kirjoituksia kiinnostuneena ja innostuneena odottaen

Maila Ovaska
ent. peruskoulunopettaja (kiusattukin), kirjailija,
Kerava
puh. (09) 294 4797, 040 840 8356, sähköposti
maila.ovaska@pp.inet.fi

Lisätietoja myös Kansanrunousarkistosta: Juha
Nirkko, puh. (09) 131 23 238, sähköposti
juha.nirkko@finlit.fi

Päivitetty 11.1.2002